

315

Besluit van 1 juni 1993, tot wijziging van het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken van 12 februari 1993, nr. 93003048 WJA/W, gedaan mede namens Onze Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in overeenstemming met Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën;

Gelet op de artikelen 74 en 76, eerste lid, van de Kernenergiewet;
De Raad van State gehoord (advies van 16 april 1993, nr. W10.93.0103);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken van 25 mei 1993, nr. 93034671 WJA/W, uitgebracht mede namens Onze Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, in overeenstemming met Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 2 wordt «f 460» vervangen door: f 600.

B

In artikel 3, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel a wordt «f 5750» vervangen door: f 7500.
2. In onderdeel b wordt «f 1150» vervangen door: f 1500.
3. In onderdeel c wordt «f 690» vervangen door: f 890.

C

In artikel 4 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel a wordt «f 345 000» vervangen door: f 447 000.

2. In onderdeel b wordt «f 11 500» vervangen door: f 14 900.

D

In artikel 5 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt «f 345 000» vervangen door: f 447 000.
2. In het eerste lid, onderdeel b, wordt «f 11 500» vervangen door: f 14 900.
3. In het tweede lid, onderdeel a, wordt «f 115 000» vervangen door: f 920 000.
4. In het tweede lid, onderdeel b, wordt «f 3450» vervangen door: f 27 600.

E

In artikel 6 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «f 345 000» vervangen door: f 447 000.
2. In het tweede lid wordt «f 4600» vervangen door: f 6000.

F

In artikel 7, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel a wordt «f 575» vervangen door: f 750.
2. In onderdeel b wordt «f 920» vervangen door: f 1200.

G

In artikel 8, eerste lid, wordt «f 460» vervangen door: f 600.

H

In artikel 9 wordt «f 460» vervangen door: f 600.

I

In artikel 10 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel a wordt «f 2300» vervangen door: f 3000.
2. In onderdeel b wordt «f 520» vervangen door: «f 670» en wordt «f 60» vervangen door: «f 80».

ARTIKEL II

In artikel 5, tweede lid, van het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel a wordt «f 920 000» vervangen door: f 1 150 000.
2. In onderdeel b wordt «f 27 600» vervangen door: f 34 500.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst met uitzondering van artikel II, dat met ingang van 1 januari 1994 in werking treedt.

¹ Stb. 1981, 455, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 20 december 1988, Stb. 607

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Economische Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij terinzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 juli 1993, nr. 130

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 1 juni 1993

Beatrix

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries

Uitgegeven de *negenentwintigste* juni 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

In de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82) is een vergunningenstelsel neergelegd met betrekking tot onder meer het gebruik van splijtstoffen of ertsen, de oprichting en exploitatie van kerninstallaties en het gebruik van radioactieve stoffen en ioniserende straling uitzendende toestellen. De vergunningverlening en met name het gedurende de exploitatie van kerninstallaties uit te oefenen toezicht brengen aanzienlijke kosten voor de overheid met zich mee. Op grond van artikel 74 van de Kernenergiewet zijn daarom in het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981 (Stb. 455) bedragen vastgesteld die door vergunninghouders aan de Staat dienen te worden betaald als bijdrage in de aan de uitvoering van de Kernenergiewet verbonden kosten.

Ondanks het feit dat in de nota van toelichting bij voornoemd besluit werd opgemerkt dat het in de bedoeling lag deze bedragen periodiek aan te passen aan de geldontwaarding, is zulks sinds 1981 niet gebeurd. Met het onderhavige wijzigingsbesluit worden zij voor het eerst in tien jaar verhoogd. Deze verhoging is berekend aan de hand van de prijsstijgingen sinds 1 januari 1981. Daarbij is het jaar 1980 op 100 gesteld en is uitgegaan van de kerngegevens zoals die door het Centraal Planbureau worden verstrekt (prijsstijging voor particuliere consumptie).

Naast de aanpassing aan de geldontwaarding worden de bedragen die ingevolge artikel 5, tweede lid, van het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981 jaarlijks verschuldigd zijn voor een vergunning voor het in werking houden van een kerninrichting aanzienlijk verhoogd. Het gaat hierbij om inrichtingen als bedoeld in artikel 15, onder b, van de Kernenergiewet, dat wil zeggen inrichtingen waarin kernenergie kan worden vrijgemaakt, splijtstoffen kunnen worden vervaardigd, bewerkt of verwerkt, dan wel splijtstoffen worden opgeslagen. Voor de hoogte van de onderhavige tarieven wordt overigens onderscheid gemaakt tussen inrichtingen voor de opwekking van elektrische of thermische energie, dan wel voor het chemisch opwerken van bestraalde splijtstoffen en andere inrichtingen. Zoals in de nota van toelichting bij het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981 reeds werd opgemerkt omvatten deze tarieven mede de kosten verbonden aan de behandeling van een eventuele aanvraag om vergunning tot wijziging van de inrichting en het vereiste overheidstoezicht gedurende de exploitatie van de betrokken inrichtingen. Vooral het toezicht met betrekking tot kernenergiecentrales vergt een omvangrijke inspanning van de overheid.

Met name de vergunningen die betrekking hebben op kerninrichtingen geven aanleiding tot een steeds omvangrijkere documentatie. Het beoordelen van deze documentatie en het toezicht op de naleving van vergunningsvoorschriften leveren dan ook steeds meer werk voor de overheid op. In het bijzonder kan hierbij gedacht worden aan de beoordeling van het veiligheidsrapport en de daaraan ten grondslag liggende technische documentatie, waarin onder meer moet worden vermeld welke ongevallen redelijkerwijs mogelijk zijn te achten. De criteria voor de beoordeling van wat redelijkerwijs mogelijk wordt geacht aan gevaar voor ongevallen en besmetting zijn onder invloed van internationale ontwikkelingen voortdurend aan heroverweging en verandering onderhevig. Door het reactorongeval in Three Mile Island en vooral ook door het ongeval in Tsjernobyl is het belang van het stellen van nog hogere veiligheidseisen, met name aan de bedrijfsvoering, in internationaal verband aanleiding geweest om aandacht te vragen voor verschillende veiligheidsmaatregelen in kernenergiecentrales. Dit heeft onder meer betrekking op operationele veiligheid. Door lering te trekken uit storingen in eigen en andere installaties, het beter beschouwen van de menselijke factor en door accident-managementprocedures dan wel aanvullende voorzieningen wordt getracht ernstige ongevalsscenario's te beheersen. In dit kader zijn de aanbevelin-

gen van OSART (Operational Safety Analyses Review Team) van groot belang.

Met betrekking tot de aanscherping van de veiligheidsregels kan voorts gewezen worden op de zogenaamde Codes, die het International Atomic Energy Agency (IAEA) aanbeveelt voor toepassing door de Lid-Staten. Deze Codes zijn weliswaar formeel niet bindend, maar evenals andere Lid-Staten waarin kernenergiecentrales worden geëxploiteerd, heeft ook Nederland in het kader van in IAEA-verband aangenomen resoluties aangegeven zich aan de Codes te zullen houden. De Codes voor ontwerp, bedrijfsvoering en kwaliteitsborging zijn in 1989 in een op de Nederlandse situatie toegesneden vorm neergelegd in de zogeheten Nucleaire veiligheidsregels. Deze hebben via de aan de vergunningen voor de beide Nederlandse kerncentrales verbonden voorschriften een formele basis gekregen. Daarnaast moet ook worden gewezen op de IAEA-Code on Governmental Organization, die aanwijzingen geeft voor de structuur van het overheidsapparaat dat toezicht moet houden op de veilige exploitatie van kernenergiecentrales.

De hiervoor geschetste ontwikkelingen vereisen niet alleen een aanzienlijke en blijvende intensivering van het directe overheidstoezicht maar noodzaken ook tot het regelmatig verrichten van veiligheidsstudies en onderzoeken met betrekking tot dergelijke inrichtingen. Bij dit laatste valt te denken aan veiligheidsstudies zoals de systematische probabilistische risico-analyse (onderzoek op waarschijnlijkheidsbasis naar mogelijke zwakheden in ontwerp of bedrijfsvoering van een kernenergiecentrale, dat ook indicaties kan geven voor nader te onderzoeken thema's) en aan herevaluaties gericht op het aanpassen en moderniseren van kernenergiecentrales (backfitting). Met name de periodieke integrale studies van kerninstallaties gebaseerd op veiligheidsanalyses volgens de meest actuele veiligheidsinzichten alsmede onderzoeken omtrent tussentijds uitgevoerde wijzigingen, die zijn vereist om mogelijke achterstand op de actuele veiligheidstechnologie weg te werken, vergen inzet van hoog gekwalificeerde arbeid. Door de elektriciteitsbedrijven zijn inmiddels investeringsbesluiten genomen voor een aanzienlijk modificatieprogramma. Implementatie daarvan zal ook een forse inspanning en betrokkenheid van de toezichthoudende instanties vergen.

Samenvattend moet geconcludeerd worden dat de overheidswerkzaamheden verband houdende met de verlening van vergunningen voor kerninrichtingen en met het daaruit voortvloeiende toezicht zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin aanzienlijk en blijvend zijn toegenomen. Alleen aanpassing van de tarieven aan de geldontwaarding zou dan ook tot een ontoereikende bijdrage van de betrokken vergunninghouders in de daarmee gemoeide kosten leiden. Om deze redenen voorziet het onderhavige besluit in een extra verhoging van de in artikel 5, tweede lid, van het Bijdragenbesluit Kernenergiewet 1981 bedoelde bedragen, die jaarlijks voor het in werking houden van een kerninrichting verschuldigd zijn. Of en in hoeverre ook de in de artikelen 4 en 5, eerste lid, genoemde bedragen verdere aanpassing behoeven, zal bekeken worden zodra het vooruitzicht bestaat dat deze artikelen met betrekking tot toekomstige vergunningen toegepast moeten worden.

Om de elektriciteitsbedrijven niet met een plotselinge en zeer aanzienlijke lastenverzwaring te confronteren, wordt de verhoging van de in artikel 5, tweede lid, bedoelde bedragen in twee fasen gerealiseerd. De desbetreffende in artikel I bedoelde bedragen worden daartoe met directe ingang verachtvoudigd. Ingevolge artikel II zal per 1 januari 1994 vervolgens sprake zijn van een vertienvoudiging. Met de elektriciteitsbedrijven, waarvoor de meest in het oog lopende verhogingen werden voorzien, heeft over de voorgestelde verhogingen overleg plaatsgevonden.

De totale personele en materiële kosten van het overheidstoezicht met

betrekking tot vergunningen als bedoeld in de artikelen 15, 29 en 34 van de Kernenergiewet, inclusief kosten van onderzoek, kunnen worden berekend op circa f 4,1 mln per jaar naar het prijspeil van 1991, waarvan f 3,1 mln voor de Kernfysische Dienst en f 1 mln voor de Afdeling Vergunningverlening Kernenergiewet, beide onderdeel van het directoraat-generaal van de Arbeid. Naar het prijspeil van 1993 kunnen de totale kosten worden berekend op f 5 mln, voor beide onderdelen uitgesplitst f 3,9 onderscheidenlijk f 1,1 mln. De totale opbrengst uit de vergunningverlening kan op jaarbasis geraamd worden op circa f 2,1 mln na de in artikel I opgenomen verhogingen en, na de in artikel II bedoelde verhogingen, op circa f 2,6 mln. Een en ander betekent dat de kosten na de verhoging van de tarieven voor circa 50% gedekt worden door de inkomsten. Hoewel de tarieven derhalve niet kostendekkend zijn, kunnen zij wel worden beschouwd als een substantiële bijdrage in de kosten, wat nu geenszins het geval is.

De Minister van Economische Zaken,
J. E. Andriessen

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
H. d'Ancona

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
B. de Vries